



UNIwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina
Wydział Instrumentalno-Pedagogiczny w Białymstoku

Nazwa modułu: Kształcenie słuchu z zasadami muzyki		Kod modułu:
Nazwa jednostki prowadzącej moduł: Wydział Instrumentalno-Pedagogiczny w Białymstoku		Rok akademicki: 2013/2014
Nazwa kierunku: Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej		
Forma studiów: stacjonarne pierwszego stopnia	Profil kształcenia: ogólnoakademicki (A)	Status modułu: obowiązkowy
Specjalność: prowadzenie zespołów muzycznych, muzyka szkolna, muzyka kościelna		Rok / semestr: r. I-III, s. I-VI
Język modułu: polski	Forma zajęć: wykład i ćwiczenia	Wymiar zajęć: 180
Koordinator modułu	Międzyuczelniana Katedra Kształcenia Słuchu	
Prowadzący zajęcia	st. wykł. Ewa Huszcza, wykł. Justyna Gordon	
Cele modułu	<p>Jak najlepsze przygotowanie słuchowe studenta poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie słuchu wysokościowego, harmonicznego, barwowego; - kształcenie pamięci i wyobraźni muzycznej oraz poczucia rytmu; - doskonalenie umiejętności: analitycznego słuchania muzyki, biegłego czytania nut głosem w różnych kluczach, korekty błędów intonacyjnych oraz dźwiękowych w tekście muzycznym 	
Wymagania wstępne	znajomość teoretyczna budowy interwałów, trójdźwięków (wszystkie rodzaje), gam (wszystkie odmiany), różnych form dominanty oraz umiejętność słuchowego określenia tych zjawisk w przebiegu muzycznym; czytanie a vista nut w kluczu wiolinowym i basowym	

Kod efektu	MODUŁOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA	Odniesienie do efektów specjalnościowych (kierunkowych)
------------	------------------------------------	---

w zakresie WIEDZY (W)

W01 ¹	Posiada wiadomości z zasad muzyki ułatwiające pracę nad interpretacją realizowanych utworów	K_W01
W02	Posiada znajomość elementów dzieła muzycznego i wzorców budowy formalnej utworów niezbędną podczas analizy dyktand muzycznych	K_W03

w zakresie UMIEJĘTNOŚCI (U)

U01	Wykazuje umiejętność czytania nut głosem w stopniu wystarczającym zarówno dla zrozumienia muzyki, jak i dla biegłego czytania a vista utworów jednogłosowych i wielogłosowych	K_U12
U02	Posiada umiejętność słuchowego rozpoznawania materiału muzycznego, zapamiętywania go i operowania nim	K_U14
U03	Potrafi samodzielnie przygotować zadany materiał	K_U11

w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH (K)

K01	Potrafi efektywnie wykorzystać samodzielność myślenia w celu rozwiązywania problemów słuchowych	K_K05
K02	Umie posługiwać się fachową terminologią potrzebną w pracy zawodowej	K_K11

TREŚCI PROGRAMOWE MODUŁU

Semestr I-VI Program podzielony jest na bloki tematyczne realizowane ustnie lub pisemnie, w zależności od rodzaju zadania. Na każdych zajęciach ćwiczone są zadania z co najmniej trzech bloków. (1, 2, 6 w każdym tygodniu)	180
--	-----

¹ Efekty kształcenia – definiowane w oparciu o kierunkowe (specjalnościowe) efekty kształcenia

zajęć, pozostałe jak najczęściej np. jeżeli w jednym tygodniu realizowany był blok 3, to w następnym 4 i 5 itd.).

Przedstawione poniżej treści tematyczne są stałe w ramach każdego z sześciu semestrów. Zróżnicowany jest stopień trudności i tempo realizacji ćwiczeń w kolejnych semestrach.

1. **Ćwiczenia słuchowe** (interwały, trójdźwięki, cztero- i pięciodźwięki, gamy, skale: rozpoznawanie, zapis, śpiewanie; korelacja spostrzeżeń wzrokowych ze słuchowymi)
2. **Analiza harmoniczna** (rodzaje kadencji; rozpoznawanie, zapis, śpiewanie w układzie czterogłosowym, określanie tonacji akordów na podstawie składnika w sopranie lub w basie, – analiza słuchowa ciągu harmonicznego (przykłady własne i z literatury muzycznej);
3. **Dyktanda pamięciowe** (1-, 2-głosowe) **i melodyczne** (2-, 3-głosowe) – poziom trudności dyktand zależy od poziomu grupy; w przypadku dużych rozbieżności między poziomem zaawansowania słuchowego studentów w grupie nauczyciel podaje każdemu studentowi indywidualny zakres działań dopasowany do jego aktualnych możliwości słuchowych;
4. **Ćwiczenia rytmiczne** (1- lub 2- głosowe) przeznaczone do zapisu w czasie słuchania lub jako rodzaj dyktanda pamięciowego, lub wykonywane a vista nazwami literowymi, solmizacją, na sylabie „ta” lub wystukiwane;
5. **Korekta błędów** w zapisanych przykładach nutowych w porównaniu ze słyszonym przebiegiem melodycznym jedno- lub wielogłosowym;
6. **Śpiewanie a vista** ćwiczeń (jednogłosowych, dwugłosowych, jednogłosowych i dwugłosowych z głosem rytmicznym, trzygłosowych i czterogłosowych (również w starych kluczach)
7. **Zasady muzyki**
Materiał z zasad muzyki jest realizowany w zależności od potrzeb i stanu wiedzy grupy. Student w czasie realizacji przedmiotu ma opanować wiedzę i umiejętności na poziomie wymagań wynikających z podstawy programowej dla szkół muzycznych II st.

Treści programowe wzajemnie się przenikają a większość z nich jest obecna na każdym etapie kształcenia

Metody kształcenia

1. Wykład problemowy
2. Praca z materiałem nutowym
3. Rozwiązywanie zadań
4. Praca indywidualna
5. Praca w grupach
6. Praca z tekstem muzycznym i dyskusja
7. Prezentacja nagrań CD i DVD

Weryfikacja efektów kształcenia

Metody weryfikacji	Nr efektu ²
1. egzamin	W01, W02, U01, U02, U03, K01, K02
2. kolokwium ustne	W01, W02, U01, U03
3. kolokwium pisemne	W01, W02, U02, K01, K02
4. realizacja zleconego zadania	W01, W02, U01, U03, K02

Korelacja efektów kształcenia z treściami i metodami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji³

Nr efektu kształcenia	Treści kształcenia	Metody kształcenia	Metody weryfikacji
W01	1, 7	1, 2, 5, 6, 7	1, 2, 3, 4
W02	3, 7	1, 2, 5, 6, 7	1, 2, 4
U01	6	2, 4, 5	1, 2, 4
U02	1, 2, 3, 4, 5	3, 4, 7	1, 3
U03	4, 6	4	1, 2, 4
K01	2, 5, 7	2, 3, 6, 7	1, 3
K02	7	2, 3, 4, 7	1, 3, 4

² odnosimy się do uprzednio sformułowanych przez nas efektów kształcenia

³ należy podać numer efektu kształcenia, numery odpowiednich zakresów treści kształcenia oraz przyporządkować im metody kształcenia i weryfikacji (podać numery)

Forma zaliczenia

Semestr I, III, V – zaliczenie, semestr II, IV – kolokwium, semestr VI – egzamin

Zaliczenie przedmiotu uwarunkowane jest:

- uczęszczaniem na zajęcia – kontrola obecności
- osiągnięciem wszystkich założonych efektów kształcenia (w minimalnym akceptowalnym stopniu – w wysokości >50%).

po semestrze I, III, V – zaliczenie przez pedagoga na podstawie frekwencji, obserwacji postępów studenta na zajęciach i zrealizowanie wszystkich zleconych zadań

po semestrze II, IV kolokwium złożone z części pisemnej i ustnej.

W części pisemnej:

- zadania słuchowe – interwały, rodzaje trójdźwięków i akordów, formy dominanty
- dyktando pamięciowe jednogłosowe lub dyktando pamięciowe dwugłosowe (w zależności od stopnia zaawansowania grupy),
- korelacja spostrzeżeń słuchowych ze wzrokowymi,
- umiejętność analizy harmonicznego,
- korekta błędów,

oraz w części ustnej:

- śpiewanie materiału zadanego wcześniej (ćwiczenia jednogłosowe oraz jednogłosowe z towarzyszeniem głosu rytmicznego),
- czytanie nut głosem a vista
- analiza tekstu muzycznego pod kątem problemów z zasad muzyki

po semestrze VI egzamin złożony z części pisemnej i ustnej.

W części pisemnej znajdują się:

- test słuchowy podsumowujący realizowane w czasie roku akademickiego ćwiczenia słuchowe z bloku tematycznego nr 1 – interwały, trójdźwięki, akordy, formy dominanty – określanie rozmiaru i zapis nutowy
- dyktanda (pamięciowe jednogłosowe zawierające dźwięki obce lub dwugłosowe, harmoniczne, melodyczne dwugłosowe i rytmiczne),
- korekta błędów.

W części ustnej studenci wykonują:

- ćwiczenia dwugłosowe zadane wcześniej (zaczerpnięte z literatury muzycznej bądź podręczników solfeżowych) czytanie nut a vista.

Literatura podstawowa

J. Dzielska, *Materiały pomocnicze do kształcenia słuchu* cz. 1 i 2, Kraków 2008;

J. Dzielska, L. Kaszycki, *Podręcznik do kształcenia słuchu*, Kraków 1989;

E. Stachurska, *Ćwiczenia do realizacji przebiegów rytmicznych*, Warszawa 2008

J.S. Bach, *Chorały* (w starych kluczach);

F. Wesołowski, *Zasady muzyki*, Kraków 2000.

Literatura uzupełniająca

D. Dobrowolska-Marucha, *Dyktanda muzyczne*, Kraków 2003;

I. Targońska, *Ćwiczenia do kształcenia słuchu*, Warszawa 2005;

R. Duclos, *Cent vingt – cinq dictées musicales*, Paryż 1954 ;

A. Kowalska-Pińczak, *Kształcenie słyszenia linearnego od tonalności do atonalności*, Gdańsk 2000

materiały z egzaminów wstępnych ;

fragmenty z literatury muzycznej

Kalkulacja nakładu pracy studenta potrzebnej do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia (w godz.)

Zajęcia dydaktyczne – godziny kontaktowe	180
Przygotowywanie się do zajęć	15
Praca z literaturą	12
Konsultacje	3
Przygotowywanie się do prezentacji/koncertu	0
Przygotowywanie się do egzaminu, zaliczenia	15
Inne	0
Łączny nakład pracy studenta w godz.	225
Liczba punktów ECTS	7,5

Rok	I		II		III	
Semestr	I	II	III	IV	V	VI
Punkty ECTS	1	1,5	1	1,5	1	1,5
Ilość godzin w tygodniu	2	2	2	2	2	2
Rodzaj zaliczenia	zaliczenie	kolokwium	zaliczenie	kolokwium	zaliczenie	egzamin

Możliwości kariery zawodowej

jest przygotowany do podjęcia kształcenia na studiach II stopnia